

การสนับสนุนจากองค์การและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่

อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

Organizational Support and Key Success Factors Affecting the Operation of Local Health Security Funds Committee in Chum Phae District Khon Kaen Province

สุทธิยา เบ้าวัน (Sutthiya Baowan)* ดร.ประจักษ์ บัวผัน (Dr.Prachak Bouphan)^{1**}

(Received: March 6, 2021; Revised: June 10, 2021; Accepted: June 17, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวางในครั้งนี้ เพื่อศึกษาการสนับสนุนจากองค์การและปัจจัยแห่งความสำเร็จ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จากประชากร 252 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 147 คน เก็บข้อมูล เชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 และความเที่ยงของแบบสอบถามได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาช 0.98 และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสัมภาษณ์ให้ข้อมูลจำนวน 12 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนาและสถิติอนุมาน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 จากการศึกษาพบว่าระดับการสนับสนุนจากองค์การ ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ และระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ การสนับสนุนจากองค์การด้านการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ และปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างกองทุนและเครือข่าย และด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของกองทุน มีผลและสามารถร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 68.4 ($R^2=0.684$, $p\text{-value} < 0.001$)

ABSTRACT

This cross-sectional descriptive research aimed to study organizational support and key success factors affecting the operational local health security funds committee in Chum Phae district Khon Kaen province, Thailand. The samples were 147 local health security funds committee randomly selected by stratified random sampling from the 252 populations. This study was collected data by questionnaire for the quantitative data that examined and verified by the three experts for content validity items objective congruence (IOC) all items more than 0.50 and Cronbach's Alpha Coefficient was at 0.98 and In-Depth interview guidelines for the qualitative data gathering from 12 local health security funds committee. Data analysis was performed by descriptive statistics and inferential statistics as significant level at 0.05. The results showed that the level of organizational support, key success factors and operational local health security funds committee in Chum Phae district Khon Kaen province overall were at high level. The results showed two variables of organizational support factor; management and money including two variables of key success factors; the link between health security funds and networks, an image development of health security funds. The four variables were affecting and could joint predict the operational local health security funds committee in Chum Phae district Khon Kaen province at 68.4 ($R^2=0.684$, $p\text{-value} < 0.001$)

คำสำคัญ: การสนับสนุนจากองค์การ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่

Keywords: Organizational support, Key success factors, Local health security funds committee

¹Corresponding author: bprach@kku.ac.th

*นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**รองศาสตราจารย์ สาขาบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพบริการทางสาธารณสุข กระจายการจัดบริการภาครัฐด้านสาธารณสุขที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึงทุกพื้นที่ [1] สอดคล้องกับแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในระบบบริการสุขภาพ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในการเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงและทัดเทียมกัน [2] เชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2564 มุ่งเน้นการสร้างเชื่อมั่นในการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขที่มีคุณภาพมาตรฐานและความเพียงพอ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และยกระดับประสิทธิภาพของการบริหารกองทุน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นพื้นที่ [3] ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ซึ่งจัดตั้งจากเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 มาตรา 47 เพื่อสร้างหลักประกันสุขภาพแห่งชาติให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของประชาชน โดยมีงบประมาณสมทบร่วมกันระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรียกว่ากองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ [4]

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ประกอบด้วย 1) ด้านการอนุมัติแผนการเงินประจำปีของกองทุน 2) ด้านการอนุมัติโครงการ 3) ด้านการออกระเบียบของกองทุน 4) ด้านการสนับสนุนการเข้าถึงบริการสาธารณสุข 5) ด้านการให้คำแนะนำการจัดทำโครงการ และ 6) ด้านการให้ความเห็นชอบรายงาน [4] ซึ่งบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานทั้ง 6 ด้าน มีความสำคัญต่อคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ในการดูแลสุขภาพของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการจัดบริการบริการด้านสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นและพื้นที่ เพื่อให้ประสบความสำเร็จนั้น การสนับสนุนจากองค์กร เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ซึ่งทรัพยากรที่เป็นปัจจัยสำคัญของการบริหาร ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ 4) ด้านการบริหารจัดการ [5] ซึ่งการสนับสนุนจากองค์กร โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการ ถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า ภาพรวมการสนับสนุนจากองค์กรมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นและพื้นที่ [6-7] นอกจากปัจจัยการสนับสนุนจากองค์กรแล้วยังพบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ซึ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและการติดตาม 2) หน่วยงานสนับสนุนทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน 3) การลงมือปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม 4) การสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ 5) การพัฒนาภาพลักษณ์ของกองทุน 6) การเชื่อมโยง

ระหว่างกองทุนและเครือข่าย [8] จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า ภาพรวมปัจจัยแห่งความสำเร็จมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ [9-10]

กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น มีจำนวนทั้งสิ้น 15 แห่ง ประกอบไปด้วย เทศบาลจำนวน 7 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 8 แห่ง ซึ่งผลการประเมินกองทุน แบ่งระดับการประเมินเป็น 4 ระดับ ประกอบด้วย ระดับ A+ คะแนน 90-100 คะแนน เป็นกองทุนที่มีศักยภาพสูงและเป็นศูนย์เรียนรู้ระดับ A คะแนน 70-89 คะแนน เป็นกองทุนที่มีศักยภาพดี ระดับ B คะแนน 50-69 คะแนน เป็นกองทุนที่มีศักยภาพปานกลาง ระดับ C คะแนนน้อยกว่า 50 คะแนน เป็นกองทุนที่ยังขาดความพร้อมต้องเร่งพัฒนา ซึ่งมีกองทุนที่ผ่านการประเมินในระดับ A+ จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7 มีกองทุนที่ผ่านการประเมินในระดับ A จำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 73 มีกองทุนที่ผ่านการประเมินในระดับ B จำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 13 และมีกองทุนที่ผ่านการประเมินในระดับ C จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7 จากผลการตรวจประเมินกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ปีงบประมาณ 2562 โดยคณะกรรมการการสนับสนุนวิชาการและติดตามประเมินผลกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น พบว่า คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่บางส่วนมีปัญหาในด้านการสนับสนุนโครงการ โดยเฉพาะในด้านการสนับสนุนให้บุคคลในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการเพื่อจัดบริการสาธารณสุขให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย และพบว่าบางส่วนมีข้อจำกัดในการบริหารงบประมาณของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ [11] จากความเป็นมาและสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการสนับสนุนจากองค์กร และปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เพื่อนำผลการศึกษา นำมาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ในหน่วยงาน ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เพื่อให้ประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. การสนับสนุนจากองค์กร และปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
2. ระดับการสนับสนุนจากองค์กร ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ และระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Descriptive Study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 252 คน [11] และกลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 147 คน และการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 12 คน โดยการ

คำนวณขนาดตัวอย่างสำหรับวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Linear Regression Analysis) โดยใช้สูตรคำนวณขนาดตัวอย่างของ Cohen [12] ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad N = \frac{\lambda(1 - R_{Y.A,B}^2)}{R_{Y.A,B}^2 - R_{Y.A}^2} + w \quad \dots\dots\dots(1)$$

$$\text{เมื่อ} \quad \lambda = \lambda_L - \frac{1/\nu_L - 1/\nu}{1/\nu_L - 1/\nu_U} (\lambda_L - \lambda_U) \quad \dots\dots\dots(2)$$

เมื่อกำหนดให้

$R_{Y.A,B}^2$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุสำหรับ Full Model ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ได้นำค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรจากการศึกษาการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ จังหวัดสุรินทร์ [6] ซึ่งเป็นลักษณะงานที่คล้ายคลึงกันในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้ค่า $R_{Y.A,B}^2 = 0.737$

$R_{Y.A}^2$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุสำหรับ Reduce Model ($R_{Y.A,B}^2 - R_{Y.B}^2$) ซึ่งได้ค่า $R_{Y.A}^2 = 0.723$

$R_{Y.B}^2$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุที่เปลี่ยนแปลง (R^2 Change) เมื่อไม่มีตัวแปรที่ต้องการทดสอบ $R_{Y.B}^2 = 0.014$

λ คือ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนตัวแปรอิสระและอำนาจการทดสอบ

w คือ จำนวนตัวแปรอิสระนอกเหนือจากตัวแปรที่ต้องการทดสอบ (เขต A) = 0 (เขต B) = 9

u คือ จำนวนตัวแปรอิสระที่ต้องการทดสอบ (เขต B) เท่ากับ 1 ตัวแปร

ν คือ ค่าที่ได้จาก $\nu = N - u - w - 1$

จากการใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดตัวอย่างได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 147 ตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มตามตำแหน่ง เพื่อให้ประชากรในแต่ละชั้นภูมิมีลักษณะคล้ายคลึงกันมากที่สุด จากนั้นเทียบสัดส่วนขนาดตัวอย่างต่อกลุ่มประชากรของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ในแต่ละตำแหน่งและทำการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อสนับสนุนการอธิบายข้อมูลเชิงปริมาณ โดยคัดเลือกบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเป็นคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ได้ดีที่สุด (Key Informants) จำนวน 12 คน ซึ่งพิจารณาคัดเลือกจากตำแหน่งของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ประกอบด้วย ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น จำนวน 2 คน สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน หัวหน้าหน่วยบริการปฐมภูมิที่จัดการสุขภาพในท้องถิ่น จำนวน 1 คน หัวหน้าหน่วยบริการปฐมภูมิในท้องถิ่น จำนวน 1 คน ผู้แทนหมู่บ้านหรือชุมชน จำนวน 1 คน ผู้แทนศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชนหรือหน่วยรับเรื่องร้องเรียนอิสระที่อยู่ในท้องถิ่น จำนวน 1 คน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการหรือหัวหน้ากองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมหรือเจ้าหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 1 คน และ หัวหน้าหน่วยงานคลังหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานคลังที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 12 คน ซึ่งกลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นผู้มีความยินดี และให้ความร่วมมือในสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นอย่างดี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือมีทั้งหมด 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถาม (Questionnaire) มีทั้งหมด 5 ส่วน ได้แก่ **ส่วนที่ 1** คุณลักษณะส่วนบุคคล มีคำถาม 8 ข้อ **ส่วนที่ 2** การสนับสนุนจากองค์กร มีคำถาม 20 ข้อ **ส่วนที่ 3** ปัจจัยแห่งความสำเร็จ มีคำถาม 30 ข้อ **ส่วนที่ 4** การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

มีคำถาม 30 ข้อ โดยส่วนที่ 2 ถึง ส่วนที่ 4 ใช้มาตราส่วนประมาณค่า มีคำตอบให้เลือกตอบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ [13] และส่วนที่ 5 เป็นคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบได้เสนอปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ชุดที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviewed) จำนวน 4 ข้อ มีทั้งหมด 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนจากองค์กร ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยแห่งความสำเร็จ ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ และส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เครื่องมือทั้ง 2 ชุด ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงของเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พบว่า ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงโดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปทดลองใช้เครื่องมือกับคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีลักษณะการปฏิบัติงานคล้ายคลึงกัน และมีพื้นที่ใกล้เคียงกันในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach 's Alpha Coefficients) ได้ค่าความเที่ยงของตัวแปรการสนับสนุนจากองค์กร เท่ากับ 0.91 ตัวแปรปัจจัยแห่งความสำเร็จ เท่ากับ 0.96 และตัวแปรการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เท่ากับ 0.95 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งชุด เท่ากับ 0.98

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุดและสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

การแปลผล การแปลผลคะแนนระดับการสนับสนุนจากองค์กร ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ และระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ โดยนำมาจัดระดับ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ [14] ระดับมากที่สุด (4.50-5.00 คะแนน) ระดับมาก (3.50-4.49 คะแนน) ระดับปานกลาง (2.50-3.49 คะแนน) และระดับน้อย (1.50-2.49 คะแนน) และระดับน้อยที่สุด (1.00-1.49 คะแนน) สำหรับเกณฑ์การแบ่งระดับความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) [15] มีค่าตั้งแต่ -1 ถึง +1 แบ่งระดับดังนี้ $r = 0$ หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์ (No Relationship), $r = \pm 0.01$ ถึง ± 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำ (Weak Relationship) $r = \pm 0.31$ ถึง ± 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง (Moderate Relationship) $r = \pm 0.71$ ถึง ± 0.99 หมายถึง มีความสัมพันธ์สูง (Strong Relationship) และ $r = \pm 1$ หมายถึง มีความสัมพันธ์โดยสมบูรณ์ (Perfect Relationship)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ หลังจากได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2564 เลขที่ HE632243 โดยดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 14 มกราคม 2564 ถึงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2564

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 50.3 จำนวน 74 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 โดยเฉลี่ยอายุ 49.40 ปี ($SD = 10.20$ ปี) อายุต่ำสุด 26 ปี อายุสูงสุด 81 ปี มีตำแหน่งผู้แทนหมู่บ้านหรือชุมชนมากที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2 มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 21,252 บาท ($SD = 14,641$ บาท) รายได้ต่ำสุด 1,400 บาท รายได้สูงสุด 60,000 บาท มีสถานภาพสมรสคู่มากที่สุด จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 74.2 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 38.1 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานเป็นคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น อยู่ระหว่าง 1-5 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 81.0 มีค่ามัธยฐาน 3 ปี ค่าต่ำสุด 1 ปี ค่าสูงสุด 14 ปี และส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเป็นคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ 1-3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 86.9 มีค่ามัธยฐาน 1 ครั้ง จำนวนครั้งน้อยที่สุด 1 ครั้ง จำนวนครั้งมากที่สุด 8 ครั้ง

2. ระดับการสนับสนุนจากองค์การกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.31 ($SD = 0.44$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.47 ($SD = 0.48$) รองลงมาคือ ด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4.42 ($SD = 0.45$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.13 ($SD = 0.60$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.22 ($SD = 0.63$) ตามลำดับ

3. ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.17 ($SD = 0.44$) ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านปัจจัยแห่งความสำเร็จพบว่า ผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.28 ($SD = 0.50$) รองลงมาคือ หน่วยงานสนับสนุนทุกระดับมีแผนงานสนับสนุนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.24 ($SD = 0.44$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การเชื่อมโยงระหว่างกองทุนและเครือข่ายอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.09 ($SD = 0.58$) รองลงมาคือ การพัฒนาภาพลักษณ์ของกองทุนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.09 ($SD = 0.57$) ตามลำดับ

4. ระดับการปฏิบัติงานเป็นคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.26 ($SD = 0.50$) ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการอนุมัติโครงการมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.37 ($SD = 0.53$) รองลงมาคือ ด้านการอนุมัติแผนการเงินประจำปีของกองทุนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.36 ($SD = 0.50$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการสนับสนุนการเข้าถึงบริการสาธารณสุขอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.12 ($SD = 0.66$) รองลงมาคือ ด้านการให้คำแนะนำการจัดทำโครงการอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.16 ($SD = 0.65$) ตามลำดับ

5. การสนับสนุนจากองค์การและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีความสัมพันธ์การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ภาพรวมการสนับสนุนจากองค์การมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.725$,

$p\text{-value} < 0.001$) ส่วนปัจจัยแห่งความสำเร็จ พบว่า ภาพรวมปัจจัยแห่งความสำเร็จมีความสัมพันธ์ระดับสูงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.726, p\text{-value} < 0.001$)

6. การสนับสนุนจากองค์กรและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่ถูกเลือกเข้าสมการคือ ตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรที่ถูกเลือกเข้าในสมการเรียงลำดับ ดังนี้ การสนับสนุนจากองค์กรด้านการบริหารจัดการ การสนับสนุนจากองค์กรด้านการบริหารจัดการ ($p\text{-value} < 0.001$) ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างกองทุนและเครือข่าย ($p\text{-value} = 0.001$) ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของกองทุน ($p\text{-value} = 0.036$) และการสนับสนุนจากองค์กรด้านงบประมาณ ($p\text{-value} = 0.039$)

จากผลการศึกษานำมาากำหนดเป็นสมการถดถอยพหุเชิงเส้นตรง ซึ่งเป็นสมการทำนายการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้ $Y = 0.722 + (0.346)(\text{การสนับสนุนจากองค์กรด้านการบริหารจัดการ}) + (0.236)(\text{ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างกองทุนและเครือข่าย}) + (0.141)(\text{ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของกองทุน}) + (0.120)(\text{การสนับสนุนจากองค์กรด้านงบประมาณ})$ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อคะแนนของตัวแปรการสนับสนุนจากองค์กรด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างกองทุนและเครือข่าย ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของกองทุน และตัวแปรการสนับสนุนจากองค์กรด้านงบประมาณเพิ่มขึ้นด้านละ 1 หน่วย จะทำให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น (Y) เพิ่มขึ้น 0.346, 0.236, 0.141, 0.120 หน่วย ตามลำดับ โดยมีค่าคงที่ของสมการทำนายเท่ากับ 0.722 ทั้งนี้ตัวแปรอิสระ ทั้ง 4 ตัวแปร มีผลและสามารถร่วมพยากรณ์การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 68.4 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

7. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิดจากแบบสอบถามทั้งหมด 147 ฉบับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้เสนอปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ทั้งหมด 24 ฉบับ ร้อยละ 16.3 โดยปัญหาอุปสรรคส่วนใหญ่ คือ การสนับสนุนจากองค์กรด้านบุคลากร เช่น จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ไม่มีบุคลากรในตำแหน่งด้านสาธารณสุขเพื่อรับผิดชอบและปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขโดยตรง และพบว่า คณะกรรมการกองทุนบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน ส่วนข้อเสนอแนะคือ ควรเปิดกรอบตำแหน่งงานด้านสาธารณสุข และสนับสนุนให้คณะกรรมการกองทุนได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกปัญหาส่วนใหญ่ คือ คณะกรรมการกองทุนบางส่วนขาดการมีส่วนร่วมในการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาคีเครือข่าย ดังนั้น ในการบริหารจัดการ ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้คณะกรรมการกองทุนมีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชน เพื่อเพิ่มทักษะในการติดต่อประสานงานและส่งเสริมให้กองทุนมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษา ซึ่งใช้การวิเคราะห์หาคถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ การสนับสนุนจากองค์การด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างกองทุนและเครือข่าย ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของกองทุน และการสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณ ดังนั้นแล้ว จึงสามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร มีผลและสามารถรวมพยากรณ์การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 68.4

การสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น คือ การสนับสนุนจากองค์การด้านการบริหารจัดการ ($p\text{-value} < 0.001$) การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ให้ประสบความสำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในกระบวนการบริหาร โดยการนำปัจจัยด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ เพื่อบริหารจัดการการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ พบว่า การสนับสนุนจากองค์การด้านการบริหารจัดการ มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ [6,20] และผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ พบว่า การสนับสนุนจากองค์การด้านการบริหารจัดการไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ [7]

ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น คือ ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างกองทุนและเครือข่าย ($p\text{-value} < 0.001$) เป็นการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ระหว่างกองทุนแต่ละแห่งและภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างกองทุนและเครือข่าย มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ [9-10] และผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างกองทุนและเครือข่าย ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ [19] ส่วนปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของกองทุน ($p\text{-value} < 0.036$) เป็นการสร้างภาพลักษณ์ของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของกองทุน มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ [17-18] และผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของกองทุน ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ [9]

การสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น คือ การสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณ ($p\text{-value} < 0.039$) การปฏิบัติงาน

ของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ให้ประสบความสำเร็จได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการบริหารด้านงบประมาณซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการบริหารงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ พบว่า การสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณ มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ [6,21] และผลการศึกษาในครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ พบว่า การสนับสนุนจากองค์การด้านการงบประมาณ ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ [22]

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ควรมีการจัดการอบรมพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานระหว่างกองทุนแต่ละแห่งรวมถึงภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารของกองทุนหลักประกันสุขภาพให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ควรมีการพิจารณาประมาณการใช้จ่ายของกองทุนหลักประกันสุขภาพ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวของการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับพื้นที่
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระบบเทคโนโลยีการสื่อสารของกองทุนในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับพื้นที่หรือพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

1. The National Economic and Social Development Board. National Economic and Social Development Plan 12th ed. (2017-2021). Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Board; 2016. Thai.
2. The National Health Development Plan No.12. National Health Development Plan No.12 (2017-2021) Bangkok: Ministry of Public Health; 2016. Thai.
3. National Health Security System Development Strategy No. 4 (2017-2021) Bangkok: National Health Security Office; 2018. Thai.
4. National Health Security Office. Local health security fund operation manual; 2019. Thai.
5. Thonglaw D. Principle of public health administration. 3rd ed. Bangkok: Sam Charoen Panich; 2002. Thai.
6. Udomdun M, Bouphan P. The Performance of Local Health Security Fund Committee in Surin Province. KKU Research Journal; 2019. 19(1), 161-171. Thai.
7. Keekeing J, Bouphan P. Organizational climate and organizational support affecting the performance of public health technical officers at sub-district health promoting hospitals in Phetchabun Province. KKU Journal for Public Health Research; 2019. 19(2): 154-165. Thai.
8. Choochai S, group. Service Manual of District Health Promoting Hospital. 3rd ed. Bangkok: Organization Veterans; 2010. Thai.
9. Phoosod P, Bouphan P, Jutarosaga M. Motivation and Success Factors in Consumers Protection Performance of Health Personnel at Sub -District Health Promoting Hospitals in Nongbualumphu Province. KKU Res J (GS); 2019. 19(3): 109-119. Thai.
10. Chaingam T, Buaphan P, Phimha S. Atmosphere, body and success factors affecting the performance of the sub-district family doctor team in Nong Bua Lam Phu province. KKU Research Journal. (Graduate Studies), 2018: 18 (3), 124-135.
11. Chumphae District Health Office. Health security funds performance monitoring report. Chumphae District Health Office [Photocopied]; 2019. Thai
12. Cohen J. Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences. 2nd ed. New York: Department of psychology New York University; 1988. Thai.
13. Likert R. The human organization: Its management and value. New York: McGraw-Hill; 1976.
14. Chantrasuwan S, Buatuan S. Social sciences research methodology. Khon Kaen: Department of sociology and anthropology, Faculty of humanities and social sciences, Khon Kaen University; 2004. Thai.
15. Elifson, Kirk W, Other. Fundamentals of Socials Statistics. 2nd ed. New York: McGraw-Hill, Inc.19;1990
16. Phayuda C, Prachak B. Motivation and Organizational Support Affecting District Health System Development Performance of Sub-District Health Promoting Hospital Directors in Khon Kaen Province. KKU Res J(GS). 2017; 14(2): 71-84. Thai.

17. Sumalin D, Prachak B. Motivation and key success factors affecting Thai traditional medicine performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Loei Province.
18. Thamoonlet S, Bouphan P. Administrative factors and critical success factors affecting surveillance and rapid response performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Khon Kaen province. journal of the office of DPC 7 Khon Kaen; 2018. 25(1); 23-34. Thai.
19. Yotha N, Bouphan P, Phimha S. Critical success factors and Organization climate affecting the Research for solving health problem of Public Health Officers at Sub-district Health Promoting Hospitals in Khon Kean Province. KKU Res J (GS); 2018. 19(1): 149-160. Thai.
20. Puttamonsing P, Bouphan P, Apipalakul C. Key Success Factors and Organizational Support Affecting the Star Health Promoting Hospital of Health Personnel at Sub-District Health Promoting Hospitals in Buriram Province. KKU Res J (GS); 2019. 19(3): 120-130. Thai.
21. Jodking P, Bouphan P. The Participation in Dengue hemorrhagic fever prevention and control of village health volunteer at samliam community khonkaen municipality. journal of the office of DPC 7 Khon Kaen; 2017. 24(2): 29-37. Thai.
22. Thiamthan S, Bouphan P. Prevention and Control of Opisthorchiasis and Cholangiocarcinoma. KKU Res J (GS); 2018. 18(1): 49-61. Thai.

ตารางที่ 1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (r)	p-value	ระดับความสัมพันธ์
ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	0.726***	< 0.001	สูง
1. ผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม	0.494***	< 0.001	ปานกลาง
2. หน่วยงานสนับสนุนทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน	0.453***	< 0.001	ปานกลาง
3. การลงมือปฏิบัติในพื้นที่ มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม	0.576***	< 0.001	ปานกลาง
4. การสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ	0.625***	< 0.001	ปานกลาง
5. การพัฒนาภาพลักษณ์ของกองทุน	0.669***	< 0.001	ปานกลาง
6. การเชื่อมโยงระหว่างกองทุนและเครือข่าย	0.709***	< 0.001	สูง

*** ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.001

ตารางที่ 2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างการสนับสนุนจากองค์การกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

การสนับสนุนจากองค์การ	การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ ในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (r)	p-value	ระดับความสัมพันธ์
การสนับสนุนจากองค์การ	0.725***	< 0.001	สูง
1. ด้านบุคลากร	0.542***	< 0.001	ปานกลาง
2. ด้านงบประมาณ	0.484***	< 0.001	ปานกลาง
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	0.549***	< 0.001	ปานกลาง
4. ด้านการบริหารจัดการ	0.760***	< 0.001	สูง

*** ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.001

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของการปฏิบัติงานคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ตัวแปร	B	Beta	t	p-value	R	R ²	R ² adj	R ² change
1. การสนับสนุนจากองค์การด้านการบริหารจัดการ	0.346	0.432	6.365	<0.001	0.760	0.578	0.575	-
2. ปัจจัยแห่งความสำเร็จการเชื่อมโยงระหว่างกองทุนและเครือข่าย	0.236	0.273	3.537	<0.001	0.815	0.665	0.660	0.087
3. ปัจจัยแห่งความสำเร็จการพัฒนาภาพลักษณ์ของกองทุน	0.141	0.160	2.114	<0.001	0.821	0.674	0.668	0.009
4. การสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณ	0.120	0.114	2.079	<0.001	0.827	0.684	0.675	0.010

ค่าคงที่ 0.722, F=76.856, p-value<0.001, R=0.827, R²=0.684, R²adj=0.675